

به نام آنکه جان را فکرت آموخت

برنامه آموزشی و طرح دوره

کارآموزی بیماری‌های عفونی و گرمسیری

Infectious Diseases & Tropical Medicine

بازنگری بهار 1402 منطبق بر تغییرات جدید کوریکولوم آموزشی

گروه بیماری‌های عفونی و گرمسیری – دانشکده پزشکی شاهد

مدیر گروه و طراح دوره : دکتر مریم امینی

مدرسین دوره: دکتر مریم امینی و دکتر سیدعلی اکبر هاشمی

برنامه کارآموزی بخش بیماری‌های عفونی دانشجویان پزشکی

نام درس: کارآموزی عفونی

تعداد واحد: 3 واحد

کد درس : 217

مقطع: استاجری student

مدت زمان ارائه درس: یک ماه

دروس پیش نیاز: پاتوفیزیولوژی عفونی

- آموزش دهنده

- اتندینگ بخش عفونی :

1-دکتر مریم امینی :سابقه تدریس 25 سال

2- دکتر سیدعلی اکبر هاشمی : سابقه تدریس 1 سال

1. اهداف آموزشی

اهداف کلی آموزشی

در پایان این دوره دانشجو باید بتواند با رعایت اصول و مقررات حرفه‌ای پزشکی دانش لازم جهت شناسایی شکایات و تظاهرات عمده بیماری‌های عفونی را کسب نموده و قادر به انجام اقدامات اولیه تشخیصی و درمانی بیماران باشد. مواردی که سلامت خود را در مواجهه با بیماران پرخطر به مخاطره می‌افکند شناسایی نمایند و با اصول و مقررات حرفه‌ای و اخلاق پزشکی آشنا شوند.

اهداف اختصاصی آموزشی

• حیطه دانشی

(a) فراگیر باید بتواند:

- تظاهرات بالینی (شامل علائم، نشانه‌ها، سیر بالینی و علل شایع موربیدی و مرگ)
- و روش‌های ارزیابی بیماران (شامل تشخیص و آزمایشات مورد نیاز و اقدامات آزمایشگاهی اورژانس)
- و رویکردهای اولیه به درمان شامل درمان‌های مدیکال (اورژانس و اقدامات نگهدارنده) را در مورد اورژانس‌های عفونی بیان کند.

بیماری‌های مورد بحث شامل موارد زیر است:
مننژیت حاد، Sepsis، پنومونی، گاستروآنتریت (بخصوص
وبا)، مالاریا، فاشئیت نکروزان

(b) کارآموز بتواند:

- تظاهرات بالینی (علائم و نشانه‌ها، سیر بالینی، عوارض).
- و روش‌های تشخیصی (معیارهای تشخیصی و آزمایش‌های مورد نیاز).
- بیماری‌های اندمیک را بیان کند.

بیماری‌های مورد بحث شامل موارد زیر باشد:
بروسلوز، تیفوئید، سل ریوی و خارج ریوی، هیپاتیت حاد
و ویروسی، بورلیا و بیماری‌های انگلی روده‌ای

همچنین کارآموز به طور اختصاصی با بیماری‌های ذیل آشنا
شده و قادر به بیان تظاهرات بالینی و روش‌های تشخیصی و
بیماری‌های زیر باشد:
پیلونفریت، آرتریت و استئومیلیت، آندوکاردیت، تب
روماتیسمی، عفونت‌های نسج نرم، عفونت‌های دستگاه تنفسی
فوقانی، مسمومیت‌های غذایی، بوتولیسم، مونوکلئوز عفونی،
سرخک، سرخجه، اوریون، آبله مرغان، هاری.

* حیطه مهارتی

- دانشجو باید در پایان دوره مهارت‌های عملی زیر را فراگرفته و به اجرا بگذارد.
- اخذ شرح حال به شیوه منطقی و دسته‌بندی شده (حداقل 8 شرح حال).
- نحوه برخورد با بیمار تب‌دار را بداند.
- معاینه فیزیکی بیماران مثل لمس طحال، کبد و معاینه ریه را به درستی انجام دهد.
- نحوه استفاده صحیح از ترمومتر را بداند.
- سیر بیماری روزانه را به طور صحیح بنویسد.
- معرفی بیمار به صورت کامل یا خلاصه.

- آزمایشات پاراکلینیک را در رابطه با بیماری‌های ذکر شده تفسیر نمایند.
- تست توبرکولین را انجام داده و نتیجه را قرائت کند.
- رنگ آمیزی گرم بر روی نمونه‌های گرفته شده را بتواند انجام دهد.
- احتیاطات استاندارد به منظور کارکردن در شرایط استریل را انجام دهد.
- نحوه خون‌گیری جهت کشت خون را انجام دهد.
- نحوه صحیح شستن دست‌ها را انجام دهد.
- حداقل یک کنفرانس در مورد بیماری‌های عفونی ارائه دهد.
- بتواند در درمانگاه عفونی از بیماران سرپایی شرح حال بگیرد.
- توانایی جستجو در منابع پزشکی جهت یافتن مقالات مربوط به سوالات بالینی بیمار خود را داشته باشد.

* حیطه نگرشی (عاطفی)

1. ظاهر مناسب و در شأن یک پزشک داشته باشد.
2. حضور منظم و به موقع در بخش داشته باشد.
3. به اهمیت مسئولیت حرفه‌ای به عنوان پزشک واقف باشد.
4. ارتباط مناسب با اساتید، همکاران، بیماران و همراهان بیمار داشته باشد.
5. در مورد مسائل شخصی بیمار رازدار باشد.
6. هنگام معاینه حرمت بیمار را حفظ کند.
7. به اهمیت پیگیری دقیق بیماران بدحال واقف باشد.
8. به مراقبت از تمام بیماران بدون در نظر گرفتن جنس، دین، نژاد و موقعیت اجتماعی متعهد باشد.
9. به اهمیت کار گروهی واقف بوده و با همه اعضای گروه درمان رفتار احترام آمیز داشته باشد.

2. شرایط اجرا: امکانات آموزشی بخش

- وجود حداقل 4 تخت آموزشی به ازاء هر دانشجو
- داشتن سالن کنفرانس و کلاس درس
- وجود درمانگاه فعال برای بیماران سرپایی عفونی
- در دسترس بودن وسایل معاینه
- وجود وسایل و تسهیلات کمک آموزشی (کامپیوتر، ویدئو پروژکتور و اورهد)

مکان آموزشی

- بخش عفونی بیمارستان شهید مصطفی خمینی
- آموزش دهنده
- اتدینگ بخش عفونی (دکتر مریم امینی)

3. زمان بندی آموزشی

نوع فعالیت	زمان تقریبی
1. گزارش صبحگاهی درون بخش	1. شنبه و چهارشنبه 8 - 9
2. گزارش صبحگاهی مشترک بیمارستانی	2. دوشنبه 8/5 - 9/5
3. راند آموزشی	3. همه روزه به جز پنج شنبه 10/5 - 9
4. ارائه اسلاید و رادیوگرافی	4. دوشنبه ها 9/5 - 10/5
5. کلاس های تئوری	5. شنبه تا چهارشنبه ساعت 11-13
6. درمانگاه آموزشی عفونی	6. یکشنبه و سه شنبه 8-10

- مسئول آموزش بخش در ابتدای هفته آخر دوره، ارزیابی کلی از دسترسی به اهداف می کند که در صورت عدم آموزش بعضی از اهداف در هفته آخر جبران شود.

4. روش آموزش

Lecture Based

Bed Side teaching

Group Discussion

Computer Assisted Instruction

سایر موارد

موضوعات کلاس‌های تئوری:

- استافیلوکوک
- پنومونی حاد
- مننژیت حاد باکتریال
- ابسه مغزی
- مننژیت حاد ویرال
- انسفالیت حاد ویرال
- هاری
- فارنژیت
- شیگلوز - وبا
- سالمونلوز
- بروسلوز
- سل ریوی
- سل خارج ریوی
- سیاه زخم - کزاز - بوتولیسم
- ایدز
- هیپاتیت های حاد ویروسی

- مالاریا - توکسوپلازما
- آمیب - زیاردیا
- بورلیوز - لپتوسپیروز
- سپسیس
- کنترل عفونت
- انتی بیوتیکها
- STD

اهداف آموزشی کارآموزان

ردیف	موضوع
	در پایان دوره از فراگیرندگان انتظار می‌رود بتوانند:
1	از بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی شرح حال کامل تهیه کنند.
2	بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی را معاینه کنند با تاکید بر موارد زیر:
3	ارزیابی شدت دهیدراتاسیون، معاینه حلق، لوزه، سینوس‌ها و گوش، معاینه ریه، معاینه شکم شامل: (کبد، طحال، وجود کولترال، آسیت، Morphy sign، اسپایدر آنژیوما)، ردور، کرنینگ، برودنسکی، معاینه ته چشم، معاینه اعصاب جمجمه، معاینه مفاصل، معاینه پوست و مخاطات، معاینه غدد لنفاوی: (قوام، تعیین اندازه، تحرک)، آتروپی تمپورال.
	سندروم‌های عفونی زیر شامل:
4	گاسترو آنتریت حاد، تب و پلی آرتريت، تب و زردی، تب و سردرد، تب و گلودرد، تب و لنفادنوپاتی، تب و سرفه را تعریف کنند،
5	تشخیص افتراقی‌های آن‌ها را بیان کنند، فیزیوپاتولوژی آن‌ها را شرح دهند علائم و نشانه‌های بالینی شاخص هریک از تشخیص افتراقی-
6	های آن‌ها را بیان کنند، در مورد تشخیص هریک بحث کنند،
7	اطلاعات بدست آمده از اقدامات پاراکلینیک را تفسیر کنند و موارد
8	اورژانس را از موارد غیر اورژانس افتراق دهند.
9	اصول احتیاطات همه جانبه را شرح دهند.
10	اصول ایزولاسیون بیماری‌های عفونی را توضیح دهند.
	اصول ده‌گانه مصرف آنتی بیوتیک‌ها را بیان کنند.
	اصول و روش‌های کمپروبیلاکسی بیماری‌ها و موارد شایع مواجهه

با پاتوژن را شرح دهند. از بیماران و یا همکلاسی‌های خود لام خون محیطی تهیه کنند. با استفاده از مدل آموزشی عمل پونکسیون لومبر را انجام دهند. رادیوگرافی سینه را تفسیر کنند، یافته‌های پاتولوژیک آن‌ها را شرح دهند و تشخیص افتراقی - های آن‌ها را بیان کنند.	
---	--

اهداف آموزشی کارآموزان

ردیف	موضوع
1	برقراری ارتباط صحیح با بیماران و اطرافیان آنها.
2	توجه به اهمیت آموزش و آگاه نمودن بیماران و اطرافیان آنها از اهمیت بیماری و مسائل مربوط به آن.
3	توجه به عدم کارآیی آنتی بیوتیک‌ها در درمان بسیاری از بیماری‌های
4	تبدار شایع و آموزش مسئله فوق برای بیمای و اطرافیان آنها به زبان ساده.
5	توجه به اهمیت رعایت اصول و روش‌های پیشگیری از بیماری‌های
6	عفونی مسری و آموزش مسئله فوق برای بیماران و اطرافیان آنها به زبان ساده.
7	رعایت اصول احتیاطات همه جانبه در برخورد با بیماران.
8	رعایت اصول بهداشتی و احترام به نسوج و سیستم دفاعی موضعی بیمار به ویژه در هنگام انجام اقدامات تشخیصی و یا مداخله‌ای.
9	توجه به کاربرد صحیح و عوارض ثانویه به مصرف آنتی بیوتیک‌ها و آموزش عوارض ناخواسته داروهای تجویز شده به بیماران.
10	راهنمایی صحیح و دقیق بیماران جهت چگونگی پیگیری مسائل تشخیصی و درمانی قبل از ترخیص بیماران از بخش یا درمانگاه.
	برقراری ارتباط صحیح با تیم آموزشی مربوط (شامل سایر کارآموزان و کارورزان، دستیار و اسناد مربوطه).
	احساس مسئولیت و داشتن انگیزه قوی برای یادگیری هدفمند، با بهره گیری از حداکثر توان و پتانسیل خود، اعضاء تیم و سایر منابع موجود در بخش.

عناوین دانستنی‌های مربوط به کار آموزان (طول دوره یک ماه)

ردیف	موضوع
1	برخورد تشخیصی به گاستروآنتریت حاد.
2	برخورد تشخیصی به تب و پلی آرتریت.
3	برخورد تشخیصی به تب و زردی.
4	برخورد تشخیصی به تب و سردرد.
5	برخورد تشخیصی به تب و گلودرد.
6	برخورد تشخیصی به تب و سرفه.
7	برخورد تشخیصی به تب و لفنادنوپاتی.
8	اصول احتیاطات همه جانبه.
9	چک لیست آن‌تی بیوتیک‌ها.
10	کموپروپیلاکسی.

- جدول تعیین میزان یادگیری در نحوه اداره (MANAGEMENT) موارد مهم
و شایع بیماری‌های
عفونی (عناوین دانستنی)

- کار آموز پس از پایان دوره به اهداف اختصاصی (حیطه دانش) زیر برسد.

عنوان هدف	شرح دهد	تشخیص افتراقی دهد	فیزیوپاتولوژی و اتیولوژی آن را بیان کند	طرح درمانی ارائه کند	روش های پیشگیری را بیان کند
1 گاسترو آرتریت حاد	x	x	x		
2 تب و پلی آرتریت	x	x	x		
3 تب و زردی	x	x	x		
4 تب و سردرد	x	x	x		
5 تب و گلودرد	x	x	x		
6 تب و سرفه	x	x	x		
7 تب و لنفادنوپاتی	x	x	x		
8 آنتی بیوتیک ها	x	x	x		
9 کمپروویلاکسی	x	x	x		

عناوین دانستنی‌های مربوط به کار آموزان

ردیف	موضوع
1	تهیه شرح حال از بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی.
2	معاینه فیزیکی بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی با تأکید بر موارد
3	زیر:
4	ارزیابی شدت دهیدراتاسیون.
5	معاینه حلق، لوزه، سینوس‌ها و گوش.
6	معاینه ریه (سمع صداهای ریوی).
7	معاینه شکم شامل (کبد، طحال، وجود کولترال، آسیت morphy
8	sing، اسپایدر آنژیوما).
9	ردور، کرنینگ، بروه نسکی.
10	معاینه ته چشم، معاینه عصب جمجمه.
11	معاینه مفاصل.
12	معاینه پوست و مخاطات.
13	معاینه غدد لنفاوی (قوام، تعیین اندازه، تحرک).
14	آترو فی تمپورال.
15	تهیه لام خون محیطی.
	انجام پونکسیون لومبر (با استفاده از مدل آموزشی).
	تفسیر رادیوگرافی قفسه سینه (شرح یافته‌های پاتولوژیک، بیان
	تشخیص‌های افتراقی).

جدول تعیین میزان کسب مهارت‌های عملی در Procedure های بخش
 عفونی (عناوین دانستنی)
 کارآموز پس از پایان دوره به اهداف اختصاصی زیر برسد:

ردیف	عنوان مهارت	دیده باشد	تحت نظارت استاد انجام دهد	با تسلط انجام دهد
1	تهیه شرح حال از بیماران مبتلا به بیماری‌های عفونی	✓	✓	
2	معاینه فیزیکی بیماران مبتلا به بیماری- های عفونی با تأکید بر موارد زیر: ارزیابی شدت دهیدراتاسیون	✓	✓	
3	معاینه حلق، لوزه، سینوس‌ها و گوش	✓	✓	
4	معاینه ریه (سمع صداهای ریوی)	✓	✓	
5	معاینه شکم شامل (کبد، طحال، وجود کولترال، آسیت morphy sing، اسپایدر آنژیوما) ردور، کرنینگ، بروه نسکی	✓	✓	
6	معاینه ته چشم	✓	✓	
7	معاینه اعصاب جمجمه	✓	✓	
8	معاینه مفاصل، پوست و مخاطات	✓	✓	
9	معاینه غدد لنفاوی (قوام، تعیین اندازه، تحرک)	✓	✓	
10	آتروپی تمپورال	✓	✓	
11	تهیه لام خون محیطی	✓	✓	
12	انجام پونکسیون لومبر (با استفاده از	✓	✓	

			مدل آموزشی)	
	✓	✓	تفسیر رادیوگرافی قفسه سینه (شرح یافته‌های پاتولوژیک، بیان تشخیص‌های افتراقی)	13

5. منابع آموزشی

کتاب هاریسون 2015

- فصل بیماری‌های عفونی (سپسیس، STD، بیماری‌های اسهالی و مسمومیت غذایی عفونت‌های استافیلوکوکی و استرپتوکوکی، اندوکاردیت، سوختگی، گزش حیوانات و انسان، دیفتری، سیاه زخم، کزاز، بوتولیسم، EBV, VZV, HSV، هاری، سرخک، سرخجه، اوریون، بوریوز، آمیب، مالاریا، ژیا، ردیا، توکسو-پلاسموز، سل، بروسلوز، سالمونلوز، شیگلوز، ویبریوکرا)
- فصل بیماری‌های دستگاه تنفس (مبحث پنومونی)
- فصل بیماری‌های دستگاه ادراری (مبحث عفونت‌های دستگاه ادراری)
- فصل بیماری‌های دستگاه سیستم عصبی (مننژیت‌های باکتریال حاد، آبسه مغزی)

6. شرح وظایف فراگیر

1. کار آموزان موظف هستند راس ساعت 8 صبح در بخش عفونی حضور داشته باشند.
2. کار آموزان باید راس ساعت 8/15 در روزهای شنبه و چهارشنبه در کلاس گزارش صبحگاهی در بخش حضور یابند.
3. کارآموزان در روزهای دوشنبه در ساعت 8/30 در گزارش صبحگاهی مشترک بیمارستان می باید حاضر شوند.
4. کارآموزان راس ساعت 11 روزهای شنبه تا چهارشنبه در کلاس های تئوری حاضر شوند.
5. کار آموزان موظف هستند هر روز ساعت 9/30 با استاد مربوطه در راند آموزشی شرکت نمایند.
6. کارآموزان قبل از راند آموزشی، بیماران خود را ویزیت نموده و شرکت فعال در بحث داشته باشند.
7. کارآموزان موظف هستند روزهای یکشنبه و سه شنبه همراه با استاد مربوطه در درمانگاه آموزشی عفونی حضور داشته باشند.
8. کارآموزان بدون اطلاع قبلی حق غیبت در طول دوره را ندارند.
9. کار آموزان حق خروج از بیمارستان قبل از ساعت 13 را ندارند.
10. کارآموزان موظف هستند شرح حال بیماران بستری بر روی تخت های خود را گرفته و تحویل دهند.
11. کارآموزان باید روزانه بیماران خود را ویزیت نموده و در پرونده آنها note روزانه بنویسند.

7. نحوه ارزشیابی

ارزشیابی به صورت ارزشیابی توان علمی (1/2 کل نمره) و ارزشیابی بر نحوه عملکرد کارآموز (1/2 کل نمره) انجام می‌شود.

- ارزشیابی در پایان بخش عفونی در آخرین روز دوره برگزار می‌شود.
- ارزشیابی توان علمی با آزمون کتبی همراه با مهارت‌های خواندن کلیشه رادیوگرافی و تشخیص اسلایدهای مربوط به بیماری‌های عفونی انجام می‌شود.
- ارزشیابی عملکرد بر اساس بندهای زیر انجام می‌شود.

3 نمره شرح حال کامل و سیر بیماری

3 نمره حضور و غیاب و رعایت اخلاق پزشکی در رفتار با همکاران، پرسنل و بیماران

2 نمره شرکت فعال در راند آموزشی و کلاس‌های تئوری

2 نمره شرکت فعال در درمانگاه عفونی و گزارش صبحگاهی

مواردی که کارآموز ملزم به تکرار بخش می‌باشد.

- نمره نهایی ارزشیابی کمتر از 12 می‌باشد.

لطفا نظرات و پیشنهادات خود را مرقوم بفرمایید

سپاس